

Քեանուհի ասնի 6

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՄԱՆՈՒՅՈՒՄ

Առաջինկայ Ս. Խննդեան ութօրեից տօնն հինգշաբթի առուր պատահելով հարկ համարեցանք ծանուցանել մեր պատուարժան ֆահանայ եղբարց և սիրելի ազգայնոց, որ նշանտուութեան գործողութիւնը պիտի կատարուի երկրորդ օրը՝ որ է ուրբաթ, և յետ այնորիկ դարձեալ հինգշաբթի օրերը ըստ սովորութեան:

5 յունի. 1872 Պտր. Փոխ. Ի Պատր.Քր. Հայոց Յփ. Բն Միսի. Կ. Պօլիս

Ն Ո Ր Տ Ա Ր Ի

1872

ԵՒ

ՀԱՄԱՌՈՑ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ 1871 ՏԱՐԻՈՑ

Անցաւ գնաց ժամանակին մէկ ահագին չըջանալ, և յաջորդեց անոր տեղ (1872)ն, և այսօր իւր առաջին օրըն է, զոր ամեն մարդ հրճուանօք զիրար կը շնորհաւորեն. երջանիկ օրեր և բարեբաստութիւն մաղթելով մէկ մէկու:

Ալեւորն կը բերկրի այսօր՝ այս նոր տարւոյս սկզբան ալ արժանաւորին տեսնելով, և գոգցես նոր ոգի, նոր աշխոյժ մը կը գնանու Նոյնպէս երիտասարդն. պատանին. մանուկն այսօր բեկրութեամբ լի՝ նոր տարւոյս առաջին արեգական ծագման առթիւ նորանոր յաջողութեանց և բարեաց խնդրութեանց կը հեղուն արարին սրբանուէր գահայիցը ներքեւ, և գոգցես տարւոյս չըջանալ փոփոխման հետ իրենք ալ դէպի իրենց արժանի եղած յառաջագիտութիւնն դիմելով համար պէտք եղած զոհողութիւնը բնել կուխտեն:

Ուստի քանի որ բնդհանուր մարդկութիւնը այս գգացման մէջ է, արդեօք ազգերնիս ու Նոյնը կը մտածէ՝նոյն ջանքը և յառաջագիտութիւնը բնել կուխտէ: Ո՛հ, ինչպէս ուրիշ տարիներ, այսպէս ալ 1871 թուականը, խիստ աղետալի եղաւ Հայ ազգիս համար. կ'ըստմնիմ՝ երբ կը յիշեմ, և իմ հետ անշուշտ ամեն ազգային անհատ, Հայաստանի մէջ գործուած անթիւ ոճրագործութիւնները, սրբապղծութիւնները, յափշտակութիւնները, վերջապէս այն դժոխային արարքները, զորս մինչեւ ցարդ տեղի կուենան և ալ տեղի պիտի ունենան եթէ մեր ընթացքը չուղղենք:

Տարաբնակ Հայն, որ իր տառապանաց տան ամենայն յուսով կը դիմէր առ կեդրոնական վարչութիւնն՝ անկէ գտնել իւր ցաւոց բոյժն ու դարմանն, յուսահատեցաւ, լքաւ, տեսնելով իւր այն հենարարքն, անգործութիւնն ու անկարողութիւնը: Ընդհանուր ժողովը փոխանակ հիմնական բարեկարգութեանց ձեռք զարնելու. փոխանակ այն թշուառները պաշտպանելու. բաւականացած է մի միայն՝ զինուորութեան, կեդրոնացման և ապակեդրոնացման՝ բաւերու վիճաբանութեամբ ժամապաճառ ըլլալ:

Տակաւին Սահմանադրութեան վերաբնութեան առաջին գլուխն ենք, երջանիկ պիտի համարինք ինքզինքնիս եթէ 1873 տարւոյն երկրորդ գլուխը եկած ըլլաին աւետենք:

Սրբազան հայրիկը Պատրիարքական գահը բարձրացած առաջին օրէն անձնուրութեամբ սկսաւ դարմանել ազգային ցաւերն, դիչերախառն սխառճեղիչ և հնար մը բնել ազգիս վերայ:

Հասած նորանոր աղետից առաջն առնելով. բայց կարծեմ նորին սրբաղնութիւնն ալ վհատեցաւ. տեսնելով ընդհանուր ազգը ներկայացնող ժողովոյ մը թոյլ և տղայական վարմունքը:

Քալ գիտեմ որ չէ թէ խրիմեան մը այլ մէկ քանի խրիմեաններ ալ ըլլայ դարձեալ գործ չլինար տեսնալ, երբ ազգը իրեն թիկունք չէ. երբ այսպիսի «օրէնադիր և գործադիր» ժողովներու հետ գործել ստիպուած է:

Գործ մը չլինար տեսնալ երբ շատ մը ազգասէր էֆէնտիներ ի հաշիւ ազգային պարտուց սրբազան Հայրիկի հանգանակութեան կ'մասնակցին տետրակի վրայ, ու վճարման մասին կընկերկին:

Կիւրկիոյ համար հազիւ կաթողիկոս մը ընտրուեցաւ. բայց ընտրուողը ինչ յատկութեանց տէր է. և ինչ եղանակաւ ընտրուեցաւ, ասոր վրայ չենք ուզեր խօսիլ այժմ քանզի եղածը եղած է: Կը մնայ անդին Աղթամար, նորա ինքնակոչ կաթողիկոսը, տակաւին Պատրիարքարանի անկիւնը կեցած է. եթէ յանցաւոր է նա, եթէ կայ այնպիսի վճիռ մը պէտք է պատժուի եթէ չէ յանցաւոր, եթէ չկայ այնպիսի վճիռ մը, ինչո՞ւ կ'ապասէ հոն, արդեօք կայ հայկական քաղաքագիտութիւն ասոր մէջ ալ:

Անդին բազմամարդ վիճակներ գործի իրենց արժանաւոր հովիւներէն առաջակց ո՞ր են դարձած:

Դպրոցները (եթէ կան) թէ բարոյսպէս և թէ նիւթապէս թշուառ կացութեան մը մէջ են: Արդեօք ուսումնական խորհուրդը ինչ կը խորհի ասոնց համար:

Խմբագրաց մէկ քանին կարծես մոռցած իրենց նուիրական պարտն՝ սկսած են այլ ընդ այլոյ մեկնել ազգային բոլոր խնդիրներն և փոխանակ ճշմարտութեան, անձնական կրից գործիք ըլլալ: Խեղաթիւր գաղափարներ հաղորդել ազգայնոց կամակար:

Ազգասիրութիւնը «մօտայ» մը է դարձած այժմ. ուր ճշմարիտ գտնելու համար Դիոգենէսի լապտերով շրջագայելու է:

Ահաւասիկ 1871 ի ազգային ընթացից ամենափոքր ուրուագիծն. զոր համառօտիւ ներկայացուցինք. և այս մեր հակիրճ յիշատակութիւնն ուրիշ բանի համար չէ եթէ ոչ ուխտել այս նոր տարւոյս հետ նոր ոգի նոր եռանդազգային յառաջագիտութեան. 1872 թուականը մեր ազգին յառաջագիտութեան, բարեբաստութեան տարագրելուն ըլլայ. և ինչպէս այսօր բնութիւնը ձմրան վախճանն ու գեղածիծաղ գարնան մերձաւորութիւնը կ'աւետէ մեզ. նոյնպէս անցնի բոլորովին մեր ծուլութեան ու յետադիմութեան բըքբեր ձմեռն. թող ինչան կործանին յայտնհետէ դժոխային «ետութեան» բարձունքն. գրկենք զիրար և գոչենք «Հայ» ենք մենք: Չանանք ու աշխատինք հայութեան ապագայն ի լաւ անդր ուղղելու:

Տեսնեն թշնամիք և կարկին ու կորանան, տեսնեն բարեկամք, զմոյլին և ուրախանան. մեր ձեռքն է մեր երջանկութիւնն ու ապերձանկութիւնը. եթէ աշխատինք մի միայն ազգին շահուն համար. առանց անձնական նշկատելու ամեն բարիք պատրաստ են մեզ: Մէկ խօսքով Հայրիկ. սա նոր տարւոյս հետ նորինք մենք ալ. նոր և ճշմարիտ ազգասիրութեան ոգի դրեալուք. երեսնք կանգնինք. որ փառաւոր է և սլանձալի. ազգասիրաբար ի

գործ դնենք այն ամէն ջանքերն. որոց պէտք ունին մեր ազգին օգուտն ու կանգնուիմ. և որովք միայն կրնամք սիրելի ըլլալ լուսաւորեալ ազգաց և արժանանալ անոնց սիրոյն ու համարմանը:

1 յուն. 1872 Շումու Բ. Բ. Համամեան Նախկին Պօղոս պատրիարքի ձեռնաստին Արթ. Արզումանեան Ստեփան Ծ. վարդապետը. որնոր Ս. Հայրիկի կողմանէ վառնայի վիճակաց Տեսուչ կարգուած էր. դեկտ. ամսոյն 20 ինքադաքս ժամանեց:

Յուսալի է թէ նորին արժանապատւութիւնը իւր ազգասիրութեամբ և ուսումնասիրութեամբ, վառնայի ընդհանուր դպրոցաց բարեկարգութեան մասին պէտք եղածը կատարել կը բարհաճի, որոնք գոհացուցիչ վիճակ մը չունին արդէն մանաւանդ իգական սեռին գալորոյնները: Նոյն

Գընալը կղզի, 5 յունի. 1872 . . . Խմբագիր,

Ձեր 1810 թուոյն մէջ Բ. Ապրո ըստորագրութեամբ նամակ մը կարդացի. հետեւաբար ցաւեցայ թէ Պ. Բ. ամեն ճիգ կը թափէ այլափոխել կղզոյս մէջ պատահած այն ցաւալի դէպքն զոր քանի մը օր առաջ ձեր ազատախօս թերթին մէջ ամենայն ճշմարտութեամբ նկարագրած էի:

Այս պարոնը առանց իւր խղճի ձայնին անսալու կը համարձակի անգործիաստեղծ տապալել ճշմարտութիւնը, անօգուտ ջանք, և զրպարտել քահանայ մը որ ամեն վայրկեան կը յիշէ, և կը կարդայ Ամենափրկչին Տեսուչ մեծոյ Յիսուսի Գրիտոսի սա խօսքերն «Եղիցի ձեր բանն այո՛ւ և ոչն ոչ» (Մատթ. Գլ. Ե. հմր. 37) բայց ես ամենայն բարեւորութեամբ կը ներեմ իւր անտեղի զրպարտութեանց, յիշելով Ամենափրկչին խօսքերն «Բարի աւարէք ատելեաց ձերոց» (Մատթ. Գլ. Ե. հմր. 44):

Արդ . . . Խմբագիր, չեմ մոռնել Պ. Բ. ին սխալ տողերն մի բոտ միօրէ հերքել, քանի որ ճշմարտութիւնը ի վաղուց պատմած եմ. այլ միայն կը խնդրեմ ձեզ և ընթերցողաց՝ բարհաճիլ պահիլ մը Ոստիկանութեան Բ. Գուռը երթալ, ո՛ւր իմ գրութեանս ճշմարտութիւնը բարձր Ալեանագ Մուսթաֆա բաշայի արդարայն ջննութեամբ հաստատուած է:

Ի վերջոյ պարտ անձին կը համարիմ յիշեցնել այս պարոնին Ս. Աւետարանի թանկագին խօսքերն «Այլ ես ասեմ ձեզ եթէ ամենայն որ բարկանայ եղբոր իւրում տարապարտուց, ոչարտաւոր լիցի գատաստանի, և որ ասիցէ ցեղբայր իւր յիմար պարտաւոր լիցի յառաջ իւր մորոս պարտաւոր լիցի ի գեհն հրոյն» (Մատթ. Գլ. Ե. հմր. 22) և հայրաբար կը խրատեմ զինքը որ անօգուտ ճիգեր չը վատնէ արեգական ճառագայթից նման փայլուն ճշմարտութիւն մը այլափոխելով աշխարհի բամաճրանայն ենթակայ չը լինի:

Իսկ կը վկայեմ ձեզ ամենայն կերպով . . . Խմբագիր թէ կղզոյս Թաղ խորհուրդն խիստ օրինաւորաբար վարուած է այս պարագայիս մէջ:

Մնացորդը ձեր անաջատ խորհրդաւորութեան թողուլ:

Մնամ Տնօրէն Ն. վարժարանի և աղօթարար ձեզ Տէր Գլխի՛ սխալ քահանայ

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Սէօյլնտիկինէ նէշարէն, Բումբէլի տէմիր Եօլուն իտարէլի ումումիեհէ սի տայիրէսի, եագբնտա, Պէյ օզլուտան իսթանպօլ թարափքնա նագլ օլունաճագ տըր:

— Պունտան պիր դալ կիւն տգտէմ, Արժանա Հափա իտարէսինէ սախթէ պիր թէլէկրաֆ Եօլումըլ օլունարը պուլմագ իչին բօլթախանէ նագլըլընընէմ իլէ ալըլան թէֆթիլ քէմալի անէլէ իլէ իլէրի վարտըրըմագտա տըր: Պու մատտէտէ մէտիսլլէրի պուլունմուշ օլան տէօրթ նէֆէր քէսան, ախլ ու կիրիֆթ օլունարագ Պապը զապթիլեհէտէ մահպուս իտիլմիլլէր տիր:

— Գալաթատա գալիլէն պիլտիրիլ տիրիլնէ նէշարէն, Աթինատան վարիտ օլան մախսուս մէքթուպլար, սապըգ զապթիլէ միւշիլի Հիւսնի բաշանըն մէքթիւր բայիթթախթտա պուլունմագտա օլտուղունու պիլտիրմէքտէ տիրլէր: Հիւսնի բաշանըն, նէ սուրէթլէ Աթինատա գալմըլ օլմասը հագգընտա աթիտէքի մալիւմաթլար ալըմըլ տըր: Նասըլ քի մալիւմ տիր, Հիւսնի բաշա, զայէթ սօֆու իտիլ, վէ չօք տէֆա, պաշտա քիւլաշ վէ արգասընտա տաղ քէչիսի տէրիսի պուլունտուղու հալտէ, տէվրիլլէր իլէ պէրապէր րուհանիճէ կիւֆթէլէր օգուր իտիլ:

Ագեա գալէասընտա ճէգասընը չէք մէք իչին Գըպըրըլ թէրք իլլէմէսի գըմնընտա վիրիլէն Եմր քէնտուեհէ պիլտիրիլտիրքտէ, քէնտիսի, աղընը զայ իթմիլ տիր կիպի կէօսթէրիպ, տէրվիլ ըուպասը կիլինմիլլ վէ քէնտիսինի Սուրիատա կէօթիլլէրէք քիւլան վաբօրա պիւնէր պինմէլ, քէօթէք Հիւսնի, կեա վուր Հիւսնի, քեաֆիր Հիւսնի տէյի պալըրարագ քէնտիսինէ պիր թագըմ քիւֆթիլ իլլէ օֆիլաւալարը, Շարգ աստալարընըն տէլիլէրէ իպրագ իլլէտիրքլէրի այնի հիւրմէթ ու ըրայէթլէ Հիւսնի փաշա իլլէ տալլանմըլար վէ Հիւսնի փաշա, պուլունտան իսթիֆատէ իտէրէք, քիպար պիլատամ կիպի կիլինմիլլ վէ էլլէրինէ սարը էլտիլլէնէր թագարագ ուսթալըլա գըլ իրիլիլ չէօղի վիրմիլ տիր:

— Իսթանպօլուն դէնիլին թիւճճարլաւընտան պիրիսի, տէր Բըլիւ տ'Օրիան զալթթասը, կիւղէլ սիմալը վէ ինճէ պաճաղարը իւղէրինտէ ետրա նիշանէլլէրի պուլունտան կէնճ պիր տիրլէնճիլէ հէր սապահ ատէթ իտիլ սատագա վիրիլ իտիլ:

Մէրդում թիւճճարըն, հէր նասըլ իսէ իչի պօղուլուպ, մէյուս պիր հալտէ պուլունուր, պուլունտան տա մաատա, պիրիսինէ եագբն վագթթտա պիր պօրճունու էօտէեհէք իտիլ, Փագաթ փարասը Եօթ իտիլ քի կիւնիւնտէ էօտէեհէպիլին, իմտի, կիւնիւն պիրինտէ, տիւլիւնէրէք քէնտի տիլլէնճիսինին էօնիւնտէն կէլէրէք, տիլլէնճի մէրդուում Եանընա չաղըրըպ, էֆէնտի, պիր այտանկէրու նիլին տիւլիւնկէն վէ քէտէրագ պիր հալտէ սիլիլ, տէյի սիւլալ իլլէմէսինտէ, թիւճճար տըր, կիւլիւնէեհէք եիւղիւնէ պագրէ, Տիւլէնճի, թիւճճարըն քէնտի սէօղիւնէ էհէմիլիլէթ վիրմէտիլիլին կէօրիւպ, նէյին վար իսէ, սէօյլէ պաւա, իլթիլ մալ տըր էսրարլարընը պանա սէօյլէտիլին իլլին բիւլման օլմասըն տէր: Թիւճճար, մէրդումուն մէքթիւր քէլամլարը իւղէրինէ թէաճիւպտէ գալարագ ճէվալ վիրմէք:

— Ալեաթուրում, տէր տիլլէնճի, իլլին

պողոտայում ուղիղ տրոհ, տիմէք տիր
քի ազնեւէն իր թիղան վար, նէ գա-
տար բարատա միւհիմանքն, թիւհմար
տիւհիմանքն մէջքիւր քէլամարքն ի-
շիթիւր տրոհ, պաշար պաշնա կէլէն
քէլաքէթի նազլ իթմէնէ պուհուն իւ-
ղէրինէ, տիւհիման մէջքիւր ալքա խա-
նէսինէ կէթիւրիւր վէ օրատա չքալք
վէ գաշվէ իթմար իթմար տնէ սօնրա,
պիր տօղապ տնէրունիւտէն պիր չօգ
թօղապ չքալքա իթմարի գատար
ազնէ ստար վէ թիւհմարա վիրիւր,
թիւհմար տրոհ վարալարք ալքա տա,
րիւհա մը տրոհ կէթիւրիւր տէյի պու
հալէ ինանմաք կէլմէզ իտի:

ՍՈՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԻՐ
ՖՐԱՆՍԱ

Իսրայի 19 յունիս

Մ. Թիւր, ինանա իւր իր թիղա օ-
լան չէյ իւղէրինէ վիրիւր թարհ օլուն-
մաքնա տալիւր գաշուն լալիհաքնը
թատահուպ իլլէմէք տիր:

Մէճիւս, պու մէսէյի թէսվիյէ
իլլէմէք իմիւրտիւտէ օլունպ, միւհա-
տէյի կէլէնէք բաղար իր թէսիւնէ թէ-
էլիւր իլլէտի:

ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԻ

Լիւրիւր 20 յունիս

Միւրիւր Նիւ օրիւտա բամուղու,
րէնա 10 7/8

Սաթը 15,000 պալէս
Բիւրա գալի, Էրիւրէլքէքտէ

ՍԱՐՐԱՖԻԹԷ

Լանար 20 յունիս

Էստիւր Ումուրի	50-12
1885	65 57
1889 իսթիլգարալ	59 62
1871 իսթիլգարալ	72 50

ԳԱՆԱԳԱՐ ԲԻՍՏԱՍԸ

Էստիւր Ումուրի 8 Գունիս արաւալ գար	55-14
» » 10 » Սապալ ալլուր	55-24
» » Սաթը 6	55-55
Իսթիլգարալ 1885	55-55
» 1885	528-
» 1889	500-
Սոսիլթի Թէնէրալ	10-16
» Գրէտի	15-01
Շրմիւրէքիւր սէլիլիւրի	167-
Թրոմիւր հիւսէ լէրի 210 զւ. սալ իսթիւր	

ԲԱՅԵԼԵԹԻՐ ԲԻՍՏԱՍԸ 10 ԳՈՒՆԻՍ

Ինիլիւր Լիւրալ	108-13
Ֆրանսիւր ալլուր	87-06
Բօլ	89-10
Գրիւրիւր ալլուր	81-24
Պէնիւր Մէնիւրի (Ֆարալ)	1-23
Պէնիւր մէլալի (Ֆարալ)	105-
Պալլը	118-20
Գուրոն սթօնիստ	0/0 1 1/2

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՀԱՎԱՏԱՍԱ ԳԱՐՈՒ ՕԼՈՒՆԱՆ

ԹԱՆԿԱՅԻՐ (Ուսանողք)

Սօղադարտա հիւքիւմէթէ գարալ
պաղք կէսնա կէթիւրիւր իթմիւր օլմադ-
լըգտան պաղքա պիր ճիւհալարք պու-
լունմանա սէրիւր նէքէր չօնուրալար,
պու տէֆա Հալմանտա գաթիլ օլուն-
մալար տրոհ:

Թալմիւր գաղթալար, մէրգուման
թալմիւրիւր նէ սուրէթիւր գաթիլ օ-
լունմալար չօնուրալար աթիւ-
տէրի մալիւ մալարք վիրիւր տիր:

«Ալլէնալ, գաթիլ հիւքիւմի վիրիւ-
տի: Սէրիւր նէքէր չօնուրալար գաթիլ
օլունմալար տրոհ: Իլլէրինտէ սին-
նիւր ալլը հիւքիւր տալմա Եօք տրոհ:
Պուհիւր հէնուղ, Էվիլիւր կիւնիւ,
չօնուրալար մալսուս պիր մէսէրէթ
վէ շաղքալ, Հալմանտա սօղադար-
լընտա կէլինմէքտէ իտիւր:

«Պուհիւր տալիւր պէնան իթմէք իս-
թիւրիւր պուհիւրալ 24 սաթ մէօհ-
լէթ վիրմէք իսթիւրիւր միւր, անիւտէ
թիւհիւրիւր թիւհիւրալար իտի:

«Մէրգուման մալսուս, սալիւր օն
պիր նէքէր տէլիւրալար, ալթը սէ-
նէ, վէ Էրիւր նէքէր տէլիւրալար
տալիւր, տէրթ սէնէ քիւրէյէ հիւքիւմ
օլունմալար տրոհ: Էյլէ գիր հալ քի
էյլմէք օնտալ չօգ իլլ տիր:

«Մէրգուման չօնուրալարտան պիրի-
սինիւր բէտէրի տէրի պանա քի Էվիւր-
տրմէն, գաթիլիւրէ մալսուս րուպա-
նէ կիլինմիւր օլունմալար հալտէ, Սէն-Լա-
ղար մալսէլիւրտէ Թալ գըրմալար
կէթիւրտէն իսէ, Էյլիւրիւր կէթիւր-
յի տալա զիւտալ միւրալար հալտէ
լըմ:

«Գաթիլ հիւքիւմ օլունման մէրգուման
չօնուրալար թիւհիւրիւր թիւհիւրալար
տան միւրալար իթմիւր օլուն իթիւր
իւղէրինէ ուղուն պոլլու միւրալար
լարա կիրիւմէ, Ֆաթալ Էվիլիւր շու-
նու տէրիւր պու տէլիւրալար,
գալմալար մալսուս օլուն իլլիւր-
լիւրէ Էյլիւրիւր:

«Պուհիւր, գաթիլ օլունմալարտան,
իւթիւրիւր պաղքալարք տիւրէթմէք ի-
լին խանէլիւրտէ ալթէթ իլլէտիւր,
մալպէտալ պուլունմալարք գըրգ սէ-
րիւր սաթ իտի, սօնրալար, մալ-
պէտիւր մալսուս Խոստովանալ
օլունպ, Սուրբ հալլըրգումիւր ալթը-
լար:

«Պիր թաղքալ կէթիւրիւր ալթէրիւր,
պուլարալ ալթ, Բիւրիւր գալա-սէրա-
լըն արգալարալ կէթիւրիւր Մէր-
գուման չօնուրալարտան Էն քիւրիւր,
գալմալար մալպէտիւր գալունմալարտան
տիւրալար չքալքալար, «անամ նէրէտէ-
սին» տէլիւր հէթիւր հէթիւր աղ-
լար, արգալարալարալարտան պիրիւր,
պուլունալ աղլարալար կէթիւրիւր,
մէրգուման տէթիւր չէյլէ տէթիւր, «ճէ-
սուր օլ Էրէք կիլիւր Էյլիւր: Պուրա-
տա Էվիլիւր սալիւր ճիւհալար իթիւր
լըմէք:

«Տիւրիւր պիր չօնուր, հէնուղ 17 Ես-
լընտա օլունմալար հալտէ, մալսուս
տիւրալար չքալքալարտա, տալարալար-
տան պիրիւրտէ «պէնիւր իլլին գումադ-
լա Էյլիւրիւր վէ սէյլէ քէնտիւրիւր քի
պիւրիւր օլունմալար, Էյլիւր, պիւրիւր
Էյլմէքտէլիւր» տէթիւր:

«Մէրգուման պէտալարալ չօնուր-
լարտան պիրիւր տալիւր, սօն տաղ-
գալար, բալարալ Էյլէ պիր գումալիւր-
լէ գումալարալ քի բալարալ գումա-
լընտան չէք չէք պէրի ալթըլար տրոհ:
«Թիւհիւրիւր թիւհիւրալար մա-
հալէ կէլիւրիւրտէ, տիւր չէթմէլէ-
րի քէնտիւրիւր Էյլիւր օլունմալար, իւր Էվ-
լէլ, իթմալար իթմէթիւր, Ֆաթալ,
բալարալ իպրալար իլլէրինէ, տիւր չէթ-
քիւր, «Բալարալ Էյլէտիւր, պիւրիւր օլուն
քի սիլէ իթմալար իթմէթիւր իլլէ տէլիւր
քի գաթիլիւրիւր» տէթիւր:

«Ասթիւրիւր, Էյլիւր մալարալարտան պիր
գալ տաղքալ Էվիլիւր, գալարալարալ
իլլինտէ պիր հալտէլիւր միւրալար օ-
լունմալար, չէյլէ քի, աղլարալ աղլարալ
կէթիւրիւր Էրբ գըրմալար քէսիւրիւր սի-
նալ պիր տալար, հիւրտէթիւրտէն Էլլէ-
րիւր սթմալ օլունմալար հալտէ, մէր-
գուման չօնուրալարտան պիրիւր իլլէ-
րինէ ալթըլար, անը գումալարալար
հէյլէմանտան սէսի տիւրիւր մէքտէ օլ-
ունմալար հալտէ, «չօնուր, սէնիւր Էյլ-
լէմէլիւր» պաղքալար: Էյլիւրիւր տա-
լէրիւր պիր օֆիլիւր, սիւրալար տիր:

Թիւր պիր թարալարալ, Ֆաթալ,
քէնտիւր տէ (օֆիլիւր), չիլիւրտէն
իւրալարալ կիլիւր անիւտէ Էրբ սէրիւր-
տի, սիւրալ, մէրգում օֆիլիւրալ գա-
մա իլլէ վուրմալ իտի:

«Սիւրալ, գալմալար թէնիւրալ իլլ-
լէտի իսէ տէ, տէթիւր թարալար կէթ-
իւրիւր ալթէրիւրտէ գումալարալ օլ-
ունմալար իլլին, գալմալարալ, սիւրիւր
իլլէ Էյլիւրիւր իլլէ քիլ վաղք, իլլ-
հալ իլլէտիւր արգալար թէվիլիւր,
չօգ տէֆա գումալարալ ալարալ մէք-
թէպէ կէթիւրիւր օլունմալար կէնէ Է-
թէնտիւր իլլէ պէրալար Էյլիւրիւր տիր,
մէրգում սիւրալ, տէլիւրալիւր Էյլ-
տէրիւր Էյլիւրիւրտէն պիրիւր իտի:

ՖՐԱՆՍԱ ՎԷ ԲՐՈՒՍԻԱ

Մօնիթէթ Իւրիւրիւր Նամալար-
թատա, աթիւրէլիւր աղլար հալարալ
օլունմալար տիր:

«Նալար քի մալիւր տիր, Մ. տը
Պիւրալար, Ֆրանսիւր քէնտիւր ալթէլէ
իլլէ իլլէրի վարալարալ օլունմալար
թէտարիւրալար հարալիւր հալարալ-
տա Ֆրանսա հիւքիւմէթիւր իթիւրալ-
լար (Էյլիւրիւր) պէնան իլլէմիւրտիր,
Մ. Թիւր, սալիւր պիր ալթ ու մուհալ-
պէթիւր, մէքիւր թէտարիւրալար հար-
պիւր իլլէ մէլլուր պուլունմալարալ:

«Մ. տը Պիւրալար, սուրէթալ Էյլ-
լէ գալմալար իթմէքտէ տիր քի, կիւնա,
թէտարիւրալար հարալիւր, Ֆրանսա-
նըն, քէնտիւր պորմալար Էյլիւրիւր
սինէ սէպէլ օլուն տէլիւր, Նալար քի
մալիւր տիր, Ֆրանսիւր, հէնուղ, Բը-
րուսիւր 3 միլիար քիւրալ պորմալար
տրոհ. ալարալ սալիւր, քէնտիւրիւր
պորմալար օլունմալար, տիւրիւր Էյլիւր
իլլէմիւր կէթիւրիւր իլլէմէթիւր, Էս-
սէն շու ալիւրալ տրոհ, քի Բրուսիւր
հիւքիւմէթիւր, Ֆրանսա, ալարալ իլլէ-
գալարալ գալարալ իլլին հալարալ
Էյլիւրիւր տէլիւր գորգալարալ տրոհ:

Ֆրանսիւր իլլէթիւր, պիր տիւր-
նէլիւր իւրալարալ թարալար իթմէթիւր
ալթա թարալար, իլլէթիւր հիւրտէթիւր
մալար օլունմալար մէլլէլէլիւր իլլէթիւր
իւրալար իթմէթիւր տիր, իլլէթիւրալ
քի Մ. տը Պիւրալար քիւրիւր տա-
լիւր պու օլուն օլուն, վէ Էլիւր մուր-
լար սուրէթիւր Էյլիւր մուհալարալ
վուրալ պուլունմալարալ ինանմալար
սէ, իլլէթիւրալ տրոհ քի, իլլէթիւր
ճէլիւր սալար Էյլիւր օլունմալար պիր վա-
ղքալար մէքիւր մուհալարալ իլլէթիւր
գումալարալ արգալարալ տիր:

ՍՈՆ ԲՐՈՒՍԻԱ ՖՐԱՆՍԱ ՄՈՒՀԱՐԳԻՍԻՆԷ
ՊԻՐ ԳՈՒՐՈՒՆ ՏԱՆԱ

Իլլէթիւրտէ, Բարիստէ վաղք Երբ-
լէր, պիր խանէ Էյլիւրտէն ճէմ օլունպ,
ալարալ պիր մէլլարալ սէյլիւր տիր-
մուլար իտի: Չէյլէ քի, ալարալ պիր
իւրիւր, իլլէթիւրտէ կէթիւրիւր մա-
տա րուպալար պուլունմալարալ վէ պա-
լընտալ պիր թարալար գոյմալ օլ-
ունմալար հալտէ, մէքիւր խանէլիւր
իլլէթիւր գալար Էյլիւրիւրտէն պիր
իւրիւր Էյլիւրտէն տուրալ, միւրալար
վաղ վիրէն պիր բարալ կիլիւր Էյլիւր
սէպէլ շու ալթիւր քէլարալ սէյլ-
լէթիւր տիր:

«Վաղքալար կէլիւր Էյլիւրիւր, ի-
լիւրիւրալարալ թարալար սէսիւր: . .
Ալթիւր թարալար իլլէթիւրալ օլ-
ունմալար, պիր քիւր Էյլիւրիւր
Բրուսիւրալար, վէ Ալթիւրալար, Ա-
լթիւրալարալ, Բրուսիւր վէ Գալար-
լար իլլէ պիրիւրտէ կէլիւրտէ տիրիւր:
Պուհիւրալար սալար, միւրալարալ պա-

Իլլ օլմալարալ Պիրիւրիւր իլլէ չա-
թըլարալ օլունպ, Սէն Բրուսիւրտան
իսէ սէլ կիլիւր գալարալ կիլիւրալ
տիր: Ահ, իլլէթ օրատա պիր թաղքալ
ալարալ Էյլիւրիւր, Էյլիւրալարալ
լար, վէ պիր թաղքալ գալարալ տուր
գալարալ պիր թաղքալ չօնուրալար
պիւրիւր օլունմալար, վէ պիր թաղքալ
պիւրալարալ քիւր օլունմալար տրոհ:
Իլլիւր քիւրիւր արգալարալ, գալմալ
իլլինտէ պուլունմալար տրոհ: Տիւրիւր
տիւրալար կիլիւրիւր, հօլմա գա-
լըն:

Մէրգումալ, պուլարալ սէյլիւր սէյլ-
լէթիւր, քէնտիւրիւր մէքիւր քէնտիւր,
տէն ալարալ ալթիւր: Չէլիւրալ ալարալ
սօն մուհալարալ պալարալ չօգ քիւրա-
լէթիւր կէլիւրիւրտէն, ալարալ իլլէթ-
իլլէթիւր իլլէթիւր:

— Բէնիւր Էյլիւր քիւրալարալ վաղք
օլուն Սէն-Մարի-Օ-Միւր Նամալար
չէլիւր գալարալ, հէնուղ Բրուսիւրալարալ
ալարալ պուլունմալար Էյլիւրիւր
գումալարալ մալարալ քէնտիւր թարալար-
լընտալ տալիւր մուհալարալ իլլէթիւր
իլլին, պու տէֆա Մ. Թիւր քիւր պիր
Ֆրանս Էյլիւրալարալ տրոհ:

ԲԱՐԻՍԷ ԲԵՆԷՏԷ ՕԼՈՒՆԱՆ ՊԱՐԻՍ
ԹԻԼԵԿՐՈՒՄ

Սէն-Բէրնարդի 26 դեկտ.

Պուլար Էյլիւր պալարալարալ, լէ-
հալարալ պուլունմալար քիւրալար
մէլլէթիւրտէ, Բուս ինանմալար Էյլ-
լէթիւրալ, մէլլէթիւր (պարալարալ)
օլունմալար տրոհ:

Սէն-Բէրնարդի 27 դեկտ.

Պու կիւն նէլ օլունմալար պիր քիւր-
մանը իմէթիւրիւր, 1872 սէնիւրտէ
վուրալ պուլունմալար օլուն թարալար
սալար իլլին, 4000 քիլիւրտէ 6 քիլիւր
լընտալար Էյլիւր իլլէթիւր տիր: Պու իլլին
Բուսիւր իմէթիւր օլունմալար մէլլէթիւր,
լէհալարալ տալիւր տալիւր օլունմալար
հալտէ, մէլլէթիւր թարալարալ
թարալար պուլունմալար տրոհ: Էյլիւր օր-
գումալարալ վալարալ գըրմալար իլլէթիւր
օլունմալար թարալարալ սալարալ մէլլէթիւր
իլլէթիւր, մէլլէթիւր թարալարալ
իլլէթիւրալ վիրմէթիւր կիւնիւ թարալար
գըրմալարալ տրոհ:

Վիլիւրալ 28 դեկտ.

1872 սէնիւրտէն Պուլարալ, իրա-
տէն Էյլիւրիւր 359,380,932 Ֆիւրիւր,
վէ մէլլէթիւր Էյլիւրիւր տալիւր,
308 559 859 Ֆիւրիւր թարալար իլլէթիւր-
տէ տիր: Ալթիւր մէլլէթիւր 50,781,074
Ֆիւրիւր պալար օլունմալար:

Մարտի 27 դեկտ.

Գըրալ հալարալ իլլէթիւր, Գումալարալ
կիլիւրալ իլլէթիւր Էյլիւր չքալարալ օլուն
Սանիւրալարալ ալթիւրալ տալիւր
տիւրալ իլլին, տիւրալ կիւն, չքալարալ
քիւր մէլլէթիւր իլլէթիւր: Միւրալարալ
հալարալ իլլէթիւր, սալարալ մուհալարալ
իլլէթիւր մալարալ պիր նուրթիւր իրալար
լէթիւր, վէ սալարալ տալիւր, Էյլիւր իլլէ
պէրալար, սէլիւրալ պալարալ իլլէ
միւրալարալ հալարալ իլլէթիւր նուրթ-
գումալար ճէլիւր վիրալար:

Սէն-Բէրնարդի 29 դեկտ.

Լէհալարալ, Գումալարալ հէյլէ-
մանը իլլէթիւր պուլունմալար օլունմալար
ալարալ թարալարալ պուլունմալար
պիր թաղքալ տալիւրալ ալթիւր ու կիրիւր
օլունմալար, քիւրալ շու տալիւր
թարալար գըրմալար քի, Ֆրանսա հիւ-
քիւմէթիւր, Ֆրանսալար Գումալար թարալար-
կիրիւր քիւրալարալ տալիւր պու-

լուծմանը օլտուգւարը անշարժ մը օլան, վէ հայէա Յրանսատա իսքեան իթմէք-տէ, եախօտ լէհիթանա ալտէթ իթ-միշ, եախօտ Բարիստէ պուլունան Գօ-միւնիսթիշ իլէ մուսապէրաթ իթմէք-տէ օլան լէհիլիւրին վէ Բուսիալըւա-րըն իսմէրի իծմալընը, Բուսիա հիւ-քիւմէթինէ վիւրմիշ տիր :

Պէրլին, 30 դեկտ.

Շարլըվիտէն ալընան խապէրէր, Բազար կիճէսի, պիր Յրանսըզ մէյլա-նէսինտէ, իքի նէֆէր Պալիէրալը աս-քէրէրէր էօլտիւրմէյէ գալգըլըմը օլ-տուղունու պէեան իթմէքտէ տիրէր : Մէրգուլունտէն պիրիսի աղըր սուրէթ-տէ, վէ տիկէրի տախի, էօլիւմ տէրէ-ճէսինտէ եարալանմըշար տըր : Օլ պապտէ սըգը սըգընա պիր թէֆթիշ ալըմը տըր : Ասքէրէրին գըլլաեա տէօնմէլէրի իլին սաաթ տօգուղտա թրամէթա վուրուլուր իքէն, արթըգ սաաթ եէտիտէ վուրուլաճագ տըր : Յրանսըզ մահէլի հիւքիւմէթիւրի, եա-խօտ էհալիսի թարաֆընտան, հէնուզ հիշ պիր էմրի իթիտալ (չափաւորու-թիւն) թէտպիրի միւշահէտէ օլունմա-մագտա տըր :

Ճէզայիր 30 դեկտ.

Թէնէրալ Օղմօն թարաֆընտան, Ճէզայիր վալիսինէ աթիտէքի թէլէկ-րաֆ քէշիտէ օլունմուշ տուր :

«Որան 29 դեկտ. ախլամ. — Պիլգէ տօսթ պուլունան Արապլար, մահը հալին 23 իւնտէ, Մէկուպ շէհրինտէն պիր գալ սաաթ եիրալըգտա, Սի Գատտուր ուլտ Հարնզա իւղէրինէ բէք պիւլիւք պիր ֆիւթուհաթ գաղանմը տըր : Մէրգուլուն Արապլար, Հարնզա-նըն օրտուսունու եազալաեքալ, իւղէ-րինէ հիւճուժ իթտիլէր, վէ պիր սաաթ տէօլիւշտիւքտէն սօնրա, մէքըիւր օր-տուլու թար ու մար իյլէտիլէր Պիլիւմ տօսթ Արապլար, բէք չօգ եաղմա, ի-քի գըթա պայրագ, վէ Սի Գատտու-րուն միւհրիւնիւ տախի էլէ կէշիւրտի-լէր : Սի Գատտուր ուլտ Հարնզա քէն-տիսի, հէման եաքա եալընըգ օլտուղու հալտէ, Շարգա տօղրու գալըպ գուր-թուլտու : Մէրգուլուն իլէ պէրապէր, եիւրիւլիւ իթմէքտէ օլան բէք չօգ գապիլէլէր, օնտան պէրու, թէսիւմ օլմուշար տըր : Միրալայը սանի իլէն, պիլգէ տօսթ պուլունան եէրիլէրէն ար-գա տուրմագըլըա տէվամ իյլէմէքտէ տիր, վէ Մէկուպլուլարըն թէսիլիլէ-թիւնի գապուլ իթմէք իւղրէ, մահը հալին 25 ինտէ, շէհրի մէգպուրա վա-սըլ օլաճագ իտի : »

Մէնէսթըր 31 դեկտ :

Մէնէսթըր կուարտինէն նամ զաղէ-թա տէր քի, Ամերիգալը շէհրիլէրին (քաղաքացի), Ալապամ վէ սայիր տ-սը կէմիլէրի թարաֆընտան զապթ վէ խարապ իտիլիւ օլան կէմիլէր իլին, ինկիլթէրա Հիւքիւմէթինտէն օլան մաթլուպաթլարընըն եէքիւնիւ, Ալ-մանեալարըն, Յրանսըզտան ալտը-լարը հարալ թաղմիւնաթ եէքիւնիւնիւ (200 միլիօն ինկիլիւ լիւրաքընը) աշ-մագտա տըր տէյի հիսապ օլունմագ-տա տըր :

Սիւվէյիշ 31 դեկտ.

Նոյեմբեր պընտա, Սիւվէյիշ պօ-ղաղընտան կէշէն կէմիլէրին սաեքսը 65 գըթա տըր : 1870 սէնէսի նոյեմբեր պընտա գըրգ իքի գըթա կէմի կէշ-միշ իտի, պու սէնէսին նոյեմբեր ա-լընտա, Սիւվէյիշ Պօղաղը Գուլմա-նեալըն իրատը, 50.905 առէտ ինկի-լիւ լիւրաքընա պալիւղ օլմուշ տուր : կէ-շէն սէնէ նոյեմբեր պընտա օլան հա-սըլաթ 21.927 ինկիլիւ լիւրաք իտի :

Պրիւսէլ 29 դեկտ :

Պէլճիգանըն Սէնաթօ մէհրիսի, պու կիւն, ասքէրիճէ Պիւտճէ իւղէրինէ միւպահասա իյլէտի : Մ. Օրպան, շէօյլէ սէօյլէմիշտիր. — «Օրտու մէսարիֆի, պիր նէվի սիքուրթա իւճրէթի տիր. էճնէ-պի պիր օրտու, անճագ օն պէշ կիւն մէմալիքիմիլիք քէնտի զապթընտա սագ-լաաա, պուլուն մալի, պիլիւմ իտէճէք օլտուղունուլ քեաֆթէյի ֆէտաքեար-լըգլարտան (մէսարիֆաթը ասքէրիլէ-տէն) զիեաաթ օթուրմուշ օլուր : Մ. Բէյնթաճ տախի, աթիտէքի սուրէթ-տէ սէօյլէտի. — Ուսուլու ասքէրիլէ, դեկտ. 2 Խուլ Կէնի (Լուի Նաքօլէ-օնու, պիր զարաք տէսթ իլէ, քէնտի րիասէթի թահիթընտա պուլունան Յը-րանսա ճիւմհուրիլէթիլի պաթըրըպ, քէնտիլի իմէրաթօր իլան իթմէսին-տէն) նէշէթ իյլէմիշ տիր. մէյմուլունմ քի, մէքըիւր զարաք տէսթիլ միւհի-տի (Նաքօլէօն), հաթթա բէք չօգ Պէլճիգալըլար թարաֆընտան տախի, ճէմիլիլէթի պէշէրիլիլէնի գուրթալը-ճըսը առտ իտիլմէքտէ օլտուղու վա-գըթլար կէշմիշ տիր : Բէսմի էլմագ-լարտան անլաաղըմա կէօրէ, Զիլիլէր մէմալիքի օրտուսունու մալի, Պէլճի-գա օրտուսունու մալ օլտուղու մէպ-լաղտան էքսիք տէյիլ տիր, հալ պու-քի Զիլիլէր օրտուսունու, քիֆայէթ իտէճէք տէրէճէտէ գուլվիլէթ մալիք պուլունմասը, շիւքհէլի պիր շէյ տիր : Պաղը Սէնաթէօրլէր, թանգիմաթը աս-քէրիլէ հագգընտա, հիւքիւմէթին նէ նիլէթտէ պուլունմուշ օլտուղունու ան-լամագ իսթէտիլէր, վէ վիւքէլա տա-խի, լաղմ կէշէն թանգիլիլէր քեա-միլէն սըրալա գօնմալարը իլին վագը-թա միւհիթաճ պուլունտուղու ճէվա-պընը վիրտի : Մալիլէ նագըրը տախի, աթիտէքի մանէալը պէեաաթը իթ-միշ տիր. — Պիլիւմ բօլիլթիգաճա վէ ճօղրաֆիաճա հալիմիլէ նագար իտի-տիքտէ, ասքէրիճէ նիլէթ ու մագ-սէտլէրինի պիլմէմիլ կէշէմիլիլէթտէն պուլունան մէմալիք գաճըլիսի տիր : — Շիւքհէսիլ, Յրանսա տըր :

Պրիւսէլ 31 դեկտ :

Էնտէքանտան Պէլճ նամ զաղէթա-եա աթիտէքի մէալտէ եաղըմը տըր : — «Յրանսանըն, քէնտի օրտուսունու թանգիլի վէ անը հագըրտա սագլամա-սը իլին իթտիլի ճէսիւմ մէսարիֆաթը իւղէրինէ, Բրէնս Պիլգամագըն, Յրան-սա հիւքիւմէթինէ իթտիլի իֆաաթէլէր հալաաթի սահիհ տիր, Նասըլ քի զան իտիլիլէր, Բրէնս Պիլգամագ, քէնտի-նիլ միւտալիլէ իյլէմէսինէ պիր հագգ-իտիլմէք իլին, Յրանսա օրտուսունու սարֆ իտիլէն օլ ճէսիւմ մէպաղլար, Ալմանեաա էօտէնէճէք գուսուր հարալ թաղմիւնաթընըն թէտիլէսինէ գարը կիւճիւլէր չըգարըլար տէյի պիր պիհուղուլուլ կէօսթէրմիշ տիր :

Սօն մուհարէպէտէ վուգու պուլան թէսիլիլիլէթիլէրին թէֆթիլիլէն թալ-եին գըլըմը օլան Գօմիլէ, ժէնէրալ վիւֆէթէնիլ շէհատէթիլի տիլնէտիք-տէն սօնրա, ժէնէրալ Տիւքրօնու, ժէ-նէրալ Տուէնիլ, վէ ժէնէրալ Լըպիւ-նիւն շէհատէթիլէրին տախի տիլնէմիշ տիր :

Նասըլ քի մալիւմ տիր, մէքըիւր շէհատէթիլէր, Սէտան թէսիլիլիլէթի իւղէրինէ տիր, վէ մէքըիւր թէսիլիլի-եթ թէֆթիլիլ պիթտիքտէն սօնրա, Սթրապուլիլ թէսիլիլիլէթի թէֆթիլի-լիլէ պաշալընաճագ տըր :

— Բօշֆօր, մահպուս պուլունտու-ղու Յօր Պօեար նամ գալէանըն քէն-տիլէն թախիս գըլընան տայիլէսինտէն

չըգարըլըպ, եինէ մէքըիւր գալէանըն իլիլիլտէ պուլունան խաաթախանէյէ նագլ իտիլիլ տիր :

Մէրգուլմ. քէյֆիլիլէնտիքտէ, քէյֆ-սիլիլիլ խաֆիֆ պիր շէյ օլտուղունու պէեան իտէրէք, քէնտի օտուսընը թէրք իյլէմէքլիլիլ րէտտ իթմիշ իսէ տէ, իւ-գէրիլտէ հիւմա նիլանէլէրի կէօրիւն-տիլիլիլտէն, օտաաքնտան գալտըրը-մըշ տըր :

— ինկիլթէրանըն կլաալի շէհրինտէ մէշհուր պիր պագգալ, պուլունտան ալ-թը սէնէ գաաար մուգատտէմ պիր չօգ պօրճ պըրագըպ կիթմիշ իտի. պու տէֆա մէրգուլմ առէմ, Ամերիգաաան ալտէթ իտիլ, զաղէթալարտա իլան իյլէմիշ տիր քի, քէնտի ալաճագ սա-հիլէրի կէլիպ ագճէլէրինի ֆայիլիլ ի-լէ պէրապէր ալընլար տէյի :

Ինկիլիլ միլլէթի, նիլէ ճիհէթլէր ի-լէ հէր միլլէթտէն, իւսթիւն, վէ պա-ղը միլլէթլէրտէն իսէ, մուգալէսէ ի-տիլմէգ սուրէթտէ իւսթիւն պուլուն-տուղու կիլիլ, ալիլ ու իթաճա տօղ-րուլուլ ճիհէթի իլէ իսէ, պիւսպիւ-թիւն իլէրուտէ օլտուգլարը, ինկիլ-թէրա իլէ իշ եաքանլարա մալիւմ տիր :

— Մէյ շէհրինտէն եաղըլան պիր մէքթուպտա, աթիտէքի սուրէթտէ օգունմուշ տուր :

«Պու շէհրի, Ալմանեաա պիրլէշ-թիլիլիլ օլտուղունտան պէրու, Ալ-մանեա իմէրաթօրուղու էհալիսին-տէն 3-6000 նէֆէր գաաար քէսան կէ-լիպ, պուրաաա եէրլէշմիլիլէր տիր, լա-քին շէհրիլիլիլ թէրք իտէն Յրանսըզ-լարըն մըգաաար, կէլէն Ալմանեալըլա-րըն իքի վէ հաթթա իւշ գաթը հիսապ իտիլիլպիլիլ :

«Ենի պէլէտիլէ մահէմէլէրի, ա-վագաթ գալմաճը օլտուղու իլին, քէն-տի մէմուրիլիլէթլէր ինրաաքնա տէվամ իտէմէյօրլար :

«Եալընըլ թէմիլիլ հուգուգ տիլա-նը իլէ, թիճարէթ տայիլէսի, քէնտի իլիլիլիլէն տէվամ իտէպիլմէքտէ տիր-լէր : »

— Կէշէն կիւնիլ Ամերիգանըն Նիու-Դօրք շէհրինտէն Յրանսանըն Պրէսթ լիմանընա վասըլ օլմուշ օլան Բէրէյր նամ Յրանսըլ վաքօրու, քէնտի եօլ-ճուլուղունու սէքիլ կիւն վէ օն պէշ սաաթտա պիթիլիլ տիր :

— Լիպլիլէ նամ Բարիս զաղէթաաըն լօնտուտան ալմը օլտուղու մէքթուպ-լարտա օգունտուղունա կէօրէ, շէհրի մէգպուրտա թաթիլ իթմիշ օլան Գի-վիլ նամ Գօմիլիլիլիլ զաղէթաաըն միւտիլիլ նամտար վէրմէշ, Պէլճի-գա բայիթալթընա կէշմիշ, վէ օրա-տա քէնտի իսմիլտէ, եանի վէրմէշ նամընտա օլան զաղէթաաըն սաթը-չընը սըրաքնա գօյմագտա իմիլ :

Մէքըիւր վէրմէշ նամ զաղէթաաըն գըթաաը, Բըթի թուրալ նամ զաղէ-թաաըն պիւլիւլիլիլիլտէ օլուպ, պիւ-լիւք եաղըլար իլէ պաաըլմագտա, վէ մէշհուր Լա Սէսիլիլ նամ գօմիլիլ ժէ-նէրալ տախի, մէքըիւր զաղէթաաըն մուհարըրիլիլիլտէն պիրիսի պուլուն-մագտա տըր :

Մէրգուլմ վէրմէշ, Պէլճիգա բայի-թալիլթընտա լէ Սէթ թուր (Ետիլիլիլ-լէր) իւնվանը իլէ, վէ Գօմիլիլիլ եէ-նիլմէսի հիւքայէսի օլարագ պիր րիսա-լէ նէշ իյլէմիշ, վէ մէքըիւր րիսալէ-սինի պիլգաթ եանըն պըրագան ա-տէմէլիլիլ լիսանը իւղրէ գալէմէ ալմը տըր :

— Բրէնս Յրէտէրիք Շարլը, կէշէն կիւնիլ Սէն-Բէթըրպուրիլ շէհրինտէ

պուլունտուղու վագըթ, շէհրի մէգ-պուրտա պուլունան Ալմանեալըլար, պաշալարընտա Ալմանեա իմէրաթօր-լուղունու գօնսօլուսա սանիսի պու-լունտուղու հալտէ, գըլլըգ սէրալտա միւմայիլէյի բրէնս թարաֆընտան գա-պուլ օլունմուշար տըր :

Մէրգուլման Ալմանեալըլար, միւմա-իլէյի բրէնս, վաթանէրվէրլիլէ մալի-սուս պիր լայիհա թագաթիմ իտիլ, գօնսօլուսա սանի, մէքըիւր լայիհաեք օգունտուգտա, բրէնս, պիր թագըմ սէօլլէր արաաքնտա, աթիտէքիլիլիլիլ տախի սէօլլէմիշ տիր :

«Սիլ անա մէմալիլքտէ տօղմուշ, վէ քէնտի իլմ ու թէրպիլիլիլիլ օրաաա թահիլ իյլէմիշ օլտուղունուղտան, պիլիլիլիլիլ քի, պիլիլ մէմալիլքիմիլ մուհարէպէ արամմըշ տըր, քէզալիք պիլ, ասքէրիճէ շէրէֆ, ֆիւթուհաթ-լար, վէ մէմալիլքիլ զապթ իթմէքլիլք արգաաքնա տախի տիւլմէյիլ (Տօղրու-սու, հալէա Շիլգլիլ մէսէլէսի մէյտան-տա պուլունտուղու հալտէ, պիլ մէմալիլք զապթ իթմէքլիլք արգաաքնտան տիւշ-մէյիլ տիմէք, միւմայիլէյի Բրէնսին վէ քէնտի րէֆիլէրիլիլիլ էօլիւնմէք-տէ օլտուգլարը գանաաթէլիլիլիլ ի-նանմագլըլը, բէք միւշքիլ գըլմըշար տըր) :

«Ալմանեա, քէնտիլիլ օլունան գալ-գա տալէթիլիլ գապուլ իյլէմէյէ մէճ-պուր օլմուշ տուր :

«Շիմտի, քէնտի օրտուլարը ֆա-թիլ չըգմը օլտուգլարընտան, Ալման-եա իմէրաթօրուղունու, քէնտի գօմիլարը իլէ սուլ ու սալաճ իւղ-րէ եալմագլըլտան պալագա պիր հըր-սը շան ու թաճաք (փառասիրուլիլիլ) եօգ տուր : »

— Բրէնս Յրէտէրիք Շարլը, Գօնթ Միլթըք վէ սայիրէ, Բուսիա բայի-թալիլթընտա պուլունտուղարը հէն-կեաաթ, պիր կիճէ տախի, Օբէրա իթալիլէն նամ թէաթիլիլ կիթմիլիլէր տիր :

Միւմայիլէյի յիւմ, թէաթիլիլ կիթ-տիլիլիլիլտէ, օեուճա պաշալանմը իտի, վէ Բրէնս Յրէտէրիք Շարլը իլէ Յէլտ Մարէշալ Մօլթըք, իմէրաթօրա մալի-սուս պուլունան լօճաաա կէօրիլիլիլ կէօրիլմէլ, սէյիլիլիլիլիլ քեաֆթէսի պիրտէն աեաղա գալգմըշար, վէ մու-ղիգա տախի, չալմագտա օլտուղու հա-վայը քէսիլ, Բրուսիլանըն միլլէթ նագ-մէսի (աղգային երգ) հալաաքնը չալ-մաեա պաշալմըշ տըր :

Սէյիլիլիլ, «Հուրա՛ Բրէնս Յրէ-տէրիք Շարլը», «Հուրա՛ Մօլթըք», պաղըլըլըլար, վէ պիլիլիլ թէաթ-րօնու իլիլտէ էօլլէ պիր թէք առէմ կէօրիլմէլիլ տիր քի, միւմայիլէյի յիւմ Բրուսիլալ միւսաֆիլիլիլ իլգար իտի-լէն մէքըիւր ալէամէթիլ տօսթանէյէ իլէք օլմուշ օլմաաըն :

Պու խուսուս, Բուսիա իլէ Բրուսիա տէլիլիլիլիլ պէյնիլտէ, եէքտիլիլիլ-նէ գարը, եաղըն վագըթտա պիր մու-հարէպէտէ գարար գըլաճագ պիր պի-րուտէթ մէլճուտ պուլունմագտա օլ-մաաը իթիլգաաթնա գարը, ալէնի պիր կէօսթէրիլ սաեքալպիլիլ :

Մէքըիւր թէաթիլիլ պուլունան-լարըն քեաֆթէսի տախի, իմէրաթօր Ալէքսանդը հաղըթիլիլիլիլ էֆէրալը մալսուսէսի թարաֆիլիլիլ տէյիլիլէր իտի եա :

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԻԹԱ,
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթտա Բէնճէլմիլիլ բաղարընտա
Նօ. 28 իսի խանընտա :